

GAZETA

10 GR.

DZIEN DOBRY!

BIAŁOSTOCKA

DZIENNIK ILUSTROWANY

Każdy musi przeczytać CO MÓWI SZEF RZĄDU o ciężkiej sytuacji kraju

Na zebraniu u wiceprezesa klubu poselskiego B. B. W. R. pos. J. Jędrzejewicza premier Prystor wypowiedział w obszernym przemówieniu uwagi o obecnej sytuacji gospodarczej kraju.

Zaznaczyć należy, że przemówienie nie to p. premier wygłosił dnia 30 ub. m., do wiadomości prasy jednak zostało ono podane dopiero wczoraj, dnia 3 b. m.

Zależność od zagranicy

W przemówieniu swem scharakteryzował p. premier na wstępie związek, zachodzący między kryzysem gospodarczym światowym, a kryzysem gospodarczym w Polsce, wskazując, że kryzys światowy odbija się na nas obecnie silniej, niż kiedykolwiek. Składają się na to trzy główne przyczyny:

— Ze kryzys, sięgnął na całym świecie głębiej i szerzej, niż kiedykolwiek, — że dotknął on najsilniej kraje, eksportujące surowce i to zarówno przemysłowe jak i rolne, dzięki czemu Polska, której eksport stanowi

o 85 proc. płody rolne, oraz surowce i półfabrykaty przemysłowe, musiała odczuć dotkliwie te specjalne tendencje kryzysu i wreszcie, — że coraz silniejsze wplatanie się Polski w przedziwo międzynarodowych stosunków gospodarczych stwarza obecnie

znacznie większą, niż dawniej wrażliwość kraju na objawy sytuacji międzynarodowej.

W związku z powyższem podkreślił p. premier silne powiązanie istniejące pomiędzy poszczególnymi warsztatami wytwórczymi, kredytowymi i handlowymi i współzależność ich między sobą, wybiegającą daleko poza granice państw.

44 proc. kapitału obcego

Najlepszym wskaźnikiem takiego powiązania, istniejącego między przedsiębiorstwami polskimi a zagranicznymi jest m. in. wysoki udział kapitału zagranicznego w polskich spółkach akcyjnych, który z końcem roku 1930 wynosił — 44,6 proc. ogółem kapitałów akcyjnych

tych spółek i miał przytem tendencję stałego wzrostu.

Przy istnieniu takiego układu również w skali światowej, każde zachwianie się jednego choćby z elementów takiego układu wywiera wpływ ujemny, a nieraz decydujący na sytuację całego powiązania. Mieliśmy na to u nas ostatnio charakterystyczne przykłady,

6.000 robotników na bruk

Jedną z większych firm naszego przemysłu włókienniczego unieruchomiła swoje zakłady i pozbawiła pracy około 6.000 robotników.

Krok swój firma ta tłumaczy upadłością firmy zagranicznej, z którą pozostawała w stosunkach finansowych.

W przemyśle naftowym upadłość jednego z francuskich towarzyszów finansowych — naraziła na duży wstrząs największy nasz koncern naftowy.

To samo można było zaobserwować i w innych gałęziach przemysłu, a więc w przemyśle gumowym, hutniczym, chemicznym etc.

Banki w niewoli zagranicznej

Jeśli dodamy do tego, mówił p. premier — bardzo duża zależność od kapitału zagranicznego polskich banków prywatnych, to możemy sobie uświadomić dostatecznie jasno zależność naszego życia gospodarczego od międzynarodowych ośrodków dyspozycji — a więc i międzynarodowej sytuacji. Okoliczność ta pozwoli nam również zdać sobie sprawę z powikłań, w jakich odbywa się u nas praca nad uzdrowieniem sytuacji.

Specjalnie

polskie warunki

Do powikłań tych, które wynikają z obecnej gospodarki struktury międzynarodowej, należy dodać jeszcze i nasze specyficzne polskie trudności, jak np. słabszą odporność psychiczną naszego społeczeństwa gospodarczego, lekkomyślność w zaciąganiu zobowiązań, lekceważenie przyjętych na siebie zobowiązań, niejednokrotnie spotykany wśród jednostek wybujały egoizm klasowy i brak elastyczności w dostosowaniu się do warunków u grup wyżej położonych na drabinię społecznej.

Strajk kolejarzy i pocztowców przestał być aktualny

W dniu wczorajszym nastąpiło silne odprężenie i uspokojenie wśród pocztowców i kolejarzy, gdzie nastroj jeszcze onegdaj był podniecony.

Szkodliwa jednak dla życia psychologia strajku, który ma rzekomo wybuchnąć, trwa w dalszym ciągu i odbija się bardzo ujemnie na wszystkich innych działości życia, szczególnie na życiu gospodarczym.

Egoizm klasowy

Mówiąc o wybujałym egoizmie klasowym — podkreślił p. premier — że ma na myśli wypadki, z którymi w swej krótkiej działalności na stanowisku szefa rządu miał możliwość już się spotkać.

Rabunkowa gospodarka przemysłowców

Przedsiębiorca powodowany takim egoizmem,

prowadzi gospodarke rabunkową w stosunku do kraju. Wyprowadza on z kraju nadmierne dywidendy, wykazuje mniejsze zyski, przeznacając je w postaci różnego rodzaju na rzecz własnych nadbudówek zagranicą, które specjalnie do tego rodzaju operacji powołał, nie tworzy rezerw i kapitałów zapasowych, zalega z podatkami i uchyla się od wypełnienia innych zobowiązań i świadczeń wobec własnego państwa. — Słowem — trzyma przedsiębiorstwo w takim stanie, przy którym nieznaczne nawet załamanie się koniunktury stawia to przedsiębiorstwo wobec katastrofy.

Metody

antypaństwowe

Dalszy ciąg stosunku takiego przedsiębiorstwa do państwa jest znany.

Jest to polityka wymuszania na skarbie i gospodarstwie narodowym zwolnień i ulg podatkowych, prolongat i gwarancji kredytowych przy jednoczesnym operowaniu groźbą zamknięcia zakładów i wyrzucania tysięcy robotników na bruk. „To są — oświadczył p. premier — metody, które trudno nazwać inaczej, jak

metodami antypaństwowymi. Na szczęście są one zjawiskiem sporadycznym. W takim jednak okresie kryzysu, jak okres obecny wypadki uciekania się do metod podobnych, choćby nawet nie były zbyt częste, nie mogą być lekcewa-

zone, bo i one przyczyniają się do utrudnienia pracy ogólnej. Przyczyną one szkody sytuacji gospodarczej i finansowej, prowadzi do zaostrej kwestii społecznej, utrudniają pracę eksportową i budżetową”.

Pocieszający objaw

Charakteryzując w dalszym ciągu sytuację gospodarczą, podkreślił p. premier, jako budzący otuchy fakt, że na tle wielkich wstrząsów życia gospodarczego świata i mimo wszelkich trudności, jakie musi pokonywać życie gospodarcze Polski — polski organizm gospodarczy wykazuje znaczną stosunkowo odporność

na całym szeregu odcinków i że obniżenie się poziomu działalności gospodarczej nastąpiło u nas w ta godniejszej stosunkowo formie, niż gdzie indziej.

Następnie przedstawił p. premier zarządzenia i prace rządu w poszczególnych dziedzinach, zairyzując się bardziej szczegółowo nad sprawą

budownictwa mieszkaniowego i bieżącej robocizny.

Wielkie

plany budowlane

W sprawie polityki budowlanej zapowiedział p. premier wniesienie na sesję sejmową projektów ustaw, mających na celu uregulowanie zasadnicze tej soraw.

Nowe projekty przewidują oparcie ruchu budowlanego o dochody stałe, podatki celowe. Narazie nie można jeszcze przesądzić terminu, w którym można będzie uruchomić przewidywane źródła dochodu. Nowy stan rzeczy wytworzy podstawy do programowej obliczono na długą metę akcji budowlanej.

Domy drewniane

Nie mamy zamiaru — oświadczył p. premier — tkwić w tradycji lat ubiegłych, według których Polska koniecznie musi być muirowana, a obok tego posiadać dziesiątki tysięcy ludzi, gnieżdżących się po norach i barakach. Rząd stoi na stanowisku, że należy według groble grodzić.

Jeżeli nie stać nas w okresie obecnym na odpowiednią ilość domów muirowanych, będziemy budowali domy drewniane, będziemy je budowali twardziej, że posiadamy własne lasy i że zbyt na drzewo jest utrudniony. Rząd rozpoczął już wspólnie z samorządem akcję popierania budownictwa tańszych domów drewnianych i droga ta chociażby w szczyptych rozmiarach nie dalej zamierza.

(Dalszy ciąg na stronie 2-jej)

Tylko trzy dni... A już miliony strat... Kiedyż się skończy strajk samochodowy?

Trzy dni dopiero strajkują taksówki i autobusy — a straty już są olbrzymie. Nie licząc strat, jakie ponoszą pasażerowie, pozbawieni nagle wygodnej i taniej komunikacji, straty samych autobusów obliczyć można w ciągu tych trzech dni w przybliżeniu na 3 miliony złotych obrotu. Taksówki tracą dziennie około pół miliona złotych.

W ciągu trzech dni czyni to sumę półtora miliona złotych.

A więc ogółem przemysł komunikacyjny stracił już około czterech i pół milionów złotych.

W Płocku z uznaniem podkreśla ją meskie stanowisko starosty Gajewskiego, który wyszedłszy wczoraj do tłumy bezrobotnych, przemówił w te słowa:

„Jako żołnierz frontowy, który niejednokrotnie śmierci w oczy zagładał, nie zleknie się tych kamieni, które macie za pazuchą. A jeżeli do was wyszedłem to dlatego, że przemawia do mnie za wami klasa bezrobotna, nędza, głód i te matki z dziećmi, które widzę między wa-

mi. Będę starał się aby załatwić wam wszystko jaknajlepiej.

ze strony przedsiębiorców, samochodowych? Przecież już od dłuższego czasu właściciele autobusów i taksówek ledwie koniec z końcem wiązali, przy pobieraniu najniższych opłat. Wskutek ogólnego zubożenia ludności i sparaliżowania życia han-

W Płocku spokój

Co powiedział do tłumy starosta

Wczoraj od rana w Płocku panuje spokój. Skonsygnowana z miast sąsiednich policja — patroluje ulice.

W Płocku z uznaniem podkreśla ją meskie stanowisko starosty Gajewskiego, który wyszedłszy wczoraj do tłumy bezrobotnych, przemówił w te słowa:

„Jako żołnierz frontowy, który niejednokrotnie śmierci w oczy zagładał, nie zleknie się tych kamieni, które macie za pazuchą. A jeżeli do was wyszedłem to dlatego, że przemawia do mnie za wami klasa bezrobotna, nędza, głód i te matki z dziećmi, które widzę między wa-

mi. Będę starał się aby załatwić wam wszystko jaknajlepiej.

ze strony przedsiębiorców, samochodowych? Przecież już od dłuższego czasu właściciele autobusów i taksówek ledwie koniec z końcem wiązali, przy pobieraniu najniższych opłat. Wskutek ogólnego zubożenia ludności i sparaliżowania życia han-

Zajścia w Grudziądzu

Bezrobotni szturmują do piekarni

GRUDZIĄDZ, 3. 7. Wczoraj odbył się tu przy udziale około 1000 osób wiec bezrobotnych. Po wiecu grupy bezrobotnych skierowały się w stronę magistratu, gdzie jednak nie dopuścił ich kordon policji. Wiceprezydent miasta obiecał delegacji

rozdzielić pożywienie między bezrobotnych, oraz zająć się zatrudnieniem bezrobotnych nie pobierających zasiłków, od początku przyszłego tygodnia. Po wiecu doszło w kilku punktach miasta do prób terroru zwanianych piekarni ze strony demonstrantów. Zajścia te zostały zlikwidowane.

1059 robotników na bruku. RÓŻY, 3. 7. Dziś skończył się termin wypowiedzenia dla ostatniej grupy robotników w zakładach Scheiblera i Grohmana. Pracę traci 1059 robotników.

1014 osób umarło od upałów

NOWY JORK, 3. 7. Wskutek upałów trwających w Stanach Zjednoczonych od kilku tygodni zanotowano śmierć 1014 osób.

2 km. biegiem w 2 min. 22 sek.

PARYŻ, 3. 7. Znany lekkoatleta francuski, mistrz świata Ladoumègue, ustanowił nowy rekord światowy w biegu na 2000 metrów, mając czas 5:21,8 sek.

Pojedynek

Wczoraj pod Warszawą w Lesku Bielańskim odbył się pojedynek między dyrektorem A. S. a literatem i krytykiem p. J. W.

Dziś bądźcie ostrożni!

Dziś dzisiejszy przynosi potęgowa nie się wrażliwości i zmysłowości, nie nadaje się do wszelkich nowych poczynań, zalecanych spraw ważniejszych i posłuchać u osób wyżej stojących. Godziny po południu przychodzi zły nastrój. Możemy być wówczas narażeni na zawody i rozczarowania. Dopiero późny wieczór przynosi poprawę.

Zanoszą się na deszcz

Stopniowy wzrost zachmurzenia z możliwością deszczu, temperatura bez znaczących zmian. Slabe wiatry południowe.

dlowego — frekwencja w taksówkach i autobusach zmniejszyła się do minimum.

Podwyższenie taryf byłoby więc śmiertelnym ciosem dla tych środków lokomocji.

W tych warunkach społeczeństwo, a w pierwszym rzędzie tysiączne rzesze szoferów, konduktorów, mechaników i t. p. oczekują od rządu szybkiego i zgodnego z obecną sytuacją kroku, który umożliwiłby taksówkom i autobusom przetrwanie ciężkiego okresu, jaki dziś Polska przeżywa.

Po Kolejarzach -- Kolej na pocztowców... Jednorazowe zapomogi dla najbiedniejszych

Dowiadujemy się, że celem przyjsia z doradza pomoc pracownikom pocztowo - telegraficznym, zwłaszcza w najbliższych grupach uposażeń.

dotkniętych najbardziej redukcją dodatków do pensji — polecił minister poczt i telegrafów, inż. Boerner wypłacić niezwłocznie tym pracownikom, którzy podnieśli jeden z cofniętych dodatków.

Jednorazowe zapomogi

w następującej wysokości: 1) pracownikom, pobierającym wynagrodzenie według XVI, XV, XIV i XIII-ej grupy u-

posażenia, a posiadającym troje lub więcej dzieci — dodatek w wysokości 15% uposażenia;

2) pracownikom pobierającym wynagrodzenie według XII-ej, XI-ej, X-ej grupy uposa-

żenia, a posiadającym czworo lub więcej dzieci — dodatek w wysokości 10% uposażenia.

Zapomogi powyższe zostaną wypłacone w ciągu najbliższych dni.

Wojna 2 wsi o dziewczynę

BYDGOSZCZ, 3. 7. We wsi Kuchary w powiecie pleszewskim rozegrała się krwawa walka między młodzieżą dwu sąsiednich wsi o dziewczynę. W czasie bójk jedenaście osób odniosło rany, przyczem dwu uczestników bójk w ciężkim stanie odwieziono do szpitala.

Posel Daszyński wciąż chory

Stan zdrowia b. marszałka Sejmu, pos. Daszyńskiego, przebywającego na kuracji w Bystrzyca Śląsku, uległ w ostatnich dniach znacznemu pogorszeniu.

Gielda

Dolar: 8,90 i pół. Bank Polski: 114,00. 5 proc. poz. konwersyjna: 45,50. Rubel złoty: 4,97.

Prezydent Rzplitej wyjechał do Poznania

Wczoraj p. Prezydent Rzeczypospolitej wyjechał do Poznania, w którym wzięł udział p. Prezydent Rzeczypospolitej z małżonką, pani Wilson, p. premier Prystór, p. minister Zaleski, ambasador Stanów Zjednoczonych Am. P. Willys i w. in.

Klasztor w ogniu z ręki komunistów

MADRYT, 3. 7. W czasie demonstracji komunistów w miejscowości La Coruna, grupa demonstrantów rzuciła się na klasztor Kapucynów i podpaliła go w kilku miejscach. Klasztor spłonął doszczętnie. Demonstranci usiłowali podpalić następnie kościół, jednak wojsko, oddawszy szereg strzałów do tłumy, przeskoczyło temu.

B. poseł Dadan zabity przez rodzony brata

W okolicach Płocka we wsi Kuchary — padł ofiarą morderstwa z ręki rodzony brata b. poseł do drugiego Sejmu z listy „Wyzwolenia”, Antoni Dadan.

Czarni mordują białych Rewolucja murzyńska w Kongo

BRUKSELA, 3. 7. W Kongo rewolucja murzyńska przybiera z dnia na dzień coraz większe

rozmiary. Murzyni mordują wszystkich schwytych białych.

Rząd pociągnął do ofiar urzędników a teraz żąda ofiar od sfer gospodarczych... Mowa premiera o Kryzysie w Polsce

Obniżenie pensji urzędników

W niektórych wypadkach — mówił p. premier — obniżyliśmy uposażenia na stanowiskach kierowniczych w przedsiębiorstwach państwowych

aż do 50 proc.

Obniżyliśmy dotkliwie, bo zgórą o 35 proc. uposażenia urzędników stolicy. Mocno nadszarpaliśmy uposażenia urzędników kresowych; oszczędzamy na zasiłkach dla bezrobotnych — mamy więc prawo oczekiwać, że sfer kierownicze w życiu gospodarczym dadzą również przykład oszczędnego dysponowania groszem, nie ulega bowiem wątpliwości, że w naszej aparaturze gospodarczej istnieje przerost wysokopłatnych stanowisk.

Redukcja urzędów i urzędników

Nie poprzestaliśmy na redukcji uposażeń. Powodowani koniecznością dostosowania rozmiarów aparatu administracyjnego do możli-

Walka z bezrobociem

(Dokończenie ze strony 1-ej) Obszerniej omówił dalej p. premier sprawę bezrobocia, wskazując, że obok prac zasadniczych, najpilniejsza dziś rzeczą jest zastosowanie praktycznych, skutecznych środków, któreby zapobiegły wzrostowi bezrobocia i łagodziły jego skutki. Takie rzeczy, jak ściąganie do miast nowych robotników na przejściowe, krótkie okresyżywienia

Wyrzucenie egoizmu!

Pan premier zakończył swoje przemówienie nawiązaniem do niedawnej przeszłości, mówiąc: **Moc dzisiejszego pokolenia**

Wszystko dla dobra państwa

Trzeba tylko, żeby tak jak umiało ponieść wielkie i święte ofiary w krwawej walce o wolność — tak samo umiało dziś ponieść i przynieść ciężkie nieraz, lecz konieczne ofiary dla utrzymania i umocnienia podstawowych wartości życia gospodarczego. Trzeba, aby ożywił je, tak jak w niedalekiej przeszłości, wspólny i wielki cel — dobro państwa.

Spekulanci dostaną po łapach Dolar spada...

Na wczorajszym zebraniu giełdy warszawskiej nastąpiło w stosunku do banknotów dolarowych odprężenie, wywołane zmniejszeniem zapotrzebowaniem na dolary zarówno ze strony banków prywatnych jak i kulisy giełdowej. Bank Polski w dalszym ciągu sprzedaje każdą żadaną ilość banknotów dolarowych, bez ograniczenia.

Centrale handlu kobietami na Europę, Amerykę i Australję

W ciągu ostatnich 10-ciu dni walka z handlem żywym towarem prowadzona była we wszystkich jego centrach bardzo energicznie.

20 milionów fr. wrzuconych do morza dla ratowania tajemniczych skarbów

BRUKSELA, 3. 7. Statek „Reclaimer”, pracujący od kilku tygodni koło Ostendy nad wydobywaniem zatopionego statku „Tubanti”, który płynął do Ameryki z olbrzymim ładunkiem złota, zaniechał wszelkich wysiłków. Towarzystwo, zajmujące się wydobywaniem „Tubanti”, straciło 5 milionów franków. Jedno z towarzystw francuskich, które poprzednio usiłowa-

Wyrzucenie egoizmu!

Pan premier zakończył swoje przemówienie nawiązaniem do niedawnej przeszłości, mówiąc: **Moc dzisiejszego pokolenia**

Wszystko dla dobra państwa

Trzeba tylko, żeby tak jak umiało ponieść wielkie i święte ofiary w krwawej walce o wolność — tak samo umiało dziś ponieść i przynieść ciężkie nieraz, lecz konieczne ofiary dla utrzymania i umocnienia podstawowych wartości życia gospodarczego. Trzeba, aby ożywił je, tak jak w niedalekiej przeszłości, wspólny i wielki cel — dobro państwa.

Spekulanci dostaną po łapach Dolar spada...

Na wczorajszym zebraniu giełdy warszawskiej nastąpiło w stosunku do banknotów dolarowych odprężenie, wywołane zmniejszeniem zapotrzebowaniem na dolary zarówno ze strony banków prywatnych jak i kulisy giełdowej. Bank Polski w dalszym ciągu sprzedaje każdą żadaną ilość banknotów dolarowych, bez ograniczenia.

Centrale handlu kobietami na Europę, Amerykę i Australję

W ciągu ostatnich 10-ciu dni walka z handlem żywym towarem prowadzona była we wszystkich jego centrach bardzo energicznie.

20 milionów fr. wrzuconych do morza dla ratowania tajemniczych skarbów

BRUKSELA, 3. 7. Statek „Reclaimer”, pracujący od kilku tygodni koło Ostendy nad wydobywaniem zatopionego statku „Tubanti”, który płynął do Ameryki z olbrzymim ładunkiem złota, zaniechał wszelkich wysiłków. Towarzystwo, zajmujące się wydobywaniem „Tubanti”, straciło 5 milionów franków. Jedno z towarzystw francuskich, które poprzednio usiłowa-

Wyrzucenie egoizmu!

Pan premier zakończył swoje przemówienie nawiązaniem do niedawnej przeszłości, mówiąc: **Moc dzisiejszego pokolenia**

Wszystko dla dobra państwa

Trzeba tylko, żeby tak jak umiało ponieść wielkie i święte ofiary w krwawej walce o wolność — tak samo umiało dziś ponieść i przynieść ciężkie nieraz, lecz konieczne ofiary dla utrzymania i umocnienia podstawowych wartości życia gospodarczego. Trzeba, aby ożywił je, tak jak w niedalekiej przeszłości, wspólny i wielki cel — dobro państwa.

Spekulanci dostaną po łapach Dolar spada...

Na wczorajszym zebraniu giełdy warszawskiej nastąpiło w stosunku do banknotów dolarowych odprężenie, wywołane zmniejszeniem zapotrzebowaniem na dolary zarówno ze strony banków prywatnych jak i kulisy giełdowej. Bank Polski w dalszym ciągu sprzedaje każdą żadaną ilość banknotów dolarowych, bez ograniczenia.

Centrale handlu kobietami na Europę, Amerykę i Australję

W ciągu ostatnich 10-ciu dni walka z handlem żywym towarem prowadzona była we wszystkich jego centrach bardzo energicznie.

Jak żyje w Polsce wielki Świat Pracy?

Kapelusznik ulega w walce z maszynami

Codzienna wędrówka po fabrykach, warsztatach i biurach

„mocno na „turmaszynie“ osadzony kapelusz...

Mijamy się na ulicach, podróżując się uchyleniem kapelusza lub czapki.

Różne są nakrycia głowy. Czyszcutki i drogie „meloniki“ elegantów, zwykłe, z pogniecionymi od częstego używania rondami i wyszarżale od slot i słońca kapelusze, zawadajackie czapki sportowe, brudne i przepocone „maciejówki“ ludzi ciężkiej, fizycznej pracy.

Mocny był cech kapeluszników, liczni czapnicy byli dawniej.

Dzisiaj wskutek zwiększającej się z roku na rok produkcji maszynowej, fabrycznej, ubywa coraz więcej członków tych zawodów.

Coraz mniejsze zapotrzebowanie sił roboczych, zastąpionych przez maszyny, ogólne zubożenie i idąca w ślad za tem

trudność zbytu — oto dwie kłębki, które rozbiły liczny ongiś i dobrze zarabiający cech kapeluszników.

Powie nam o tem jeden z nielicznych, pamiętających jeszcze świetne czasy zawodu, któremu dzisiejszy wywiad poświęcamy.

Na dole sklep, piętro zajmuje fabryka kapeluszy. W fabryce jest bardzo gorąco. Rozumiemy, skąd się ten żar bierze, gdy ujrzymy szereg ustawicznie rozgrzanych żelazek i wielkie, gorące suszarki.

Przy dziwnego kształtu maszynach

pracują kobiety i mężczyźni.

Wszędzie leży mnóstwo tak zw. surowca, z którego wyrabia się kapelusze.

Nasz rozmówca, który od lat dziecięcych pracuje w tym zawodzie, pamięta dobrze czasy, gdy: „w samej Warszawie było ze trzy tysiące kapeluszników“.

— A dzisiaj?

— Dzisiaj?

Najwyżej trzystu.

Jedna dziesiąta tylko została. Reszta albo powymierała, albo już dawno do innych fachów się przeczuciła.

— Czy panowie pracują cały rok bez przerwy?

— Kapelusznik ma dwa sezony. Jeden od marca do czerw-

ca i drugi od września do listopada. Przez resztę, to znaczy pół roku, trzeba najczęściej żyć z tego, co się w sezonie zarobiło.

— Jakież są te zarobki?

— Dobry, „wykwalifikowany kapelusznik zarobi od dziesięciu do czternastu złotych dziennie.“

Trzeba to jednak, tak jak mówiłem, dzielić na połowę. Są zresztą pewne różnice, bo fach nasz dzieli się na kilka specjalności. Najważniejszy podział to „roboty białe“ przy której sporządza się surowiec (kapelusze wyrabia się z sierści zajęczy, króliczej i z wełny) moczy się w różnych kwasach, gumuje i far-

buje „szerlakiem“ i t. zw. wykańczanie kapelusza. Teraz jest nas jednak tak niewiele, że większość tych rzeczy

robi jeden człowiek.

Jeżeli zaś pracownik robi „na akord“, to przeciętnie bierze złoty do złotego i pół od kapelusza.

Gdy przyglądamy się pracy kapelusznika, uderza nas dość często, niestety, w naszych rękach spotykamy, brak polskich nazw narzędzi.

— To jest „turmaszyna“ do czyszczenia kapeluszy, tutaj „trajbajza“ i „lissuar“.

Słyszymy jeszcze o „frechmaszynach“ i innych, równie dziwacznie w ustach polskiego rzemieślnika brzmiących nazwach.

W dalszej pogawędce uskarża się kapelusznik

na fabryczną tandetę,

która zalewa rynek.

— Przeważnie są te fabryki w obcych rękach, jak na przykład duża fabryka czeszczeniowa, którą zakupili Francuzi i teraz zarzucają wszystkie sklepy bardzo marnymi wyrobami pod firmą „Lion“. Są to kapelusze kilku lub kilkunastozłotowe. Nic dziwnego, że my rzemieślnicy mamy zbyć coraz mniejszy mimo tego, że mój kapelusze przetrzyma niepołowy i w dobrym „fasonie“

dziesięć takich „Lionów“.

O zarobkach dawnych „przed-

„wewnątrz pracowni kapeluszniczej...“

wojennych“ ze smetkiem opowiada:

— Już te czasy, proszę pana nigdy nie wróca. Kapelusznik cztery, pięć rubli dziennie zarabiał. Z czem to dzisiaj można porównać? Jedną możemy mieć tylko pociechę, jeśli to pociechą nazwać można. Wszystkie rzemieślni i zawody teraz

„na psy zeszyły“.

I najgorszą klęską jest dzisiaj brak pracy. Nikt z nas nie wie, co będzie dalej, ale myślimy, że

jakś przełom nastąpić musi!

Przypominają się nam słowa bednarza, u którego byliśmy wczoraj:

„Ratunek jakiś przyjdzie musi!“

Oby się te nadzieje ludzi pracy spełniły. Bo przecież czekamy wszyscy na bosą. Wszyscy! Cały wielki świat pracy fizycznej i umysłowej.

Wszystkie zajęcia i zawody bez różnicy.

Więc niechże ten ratunek przychodzi jaknajprędzej!

Tenisistka w spodniach

Hiszpańska mistrzyni tenisowa d'Alvarez propaguje na turnieju w Wimbledonie tę nową, ekscentryczną modę.

— Kupłam proszek, aby mego meza odzwyczaić od palenia. Już trzy razy wyspałam mu ten proszek do kawy.

— I odzwyczaił się?

— Od palenia, to nie, ale od kawy.

Karol: — Myśle o tem, żeby pojechać do Parwza na wystawę kolonialną. Ile sądzisz, że to kosztuje?

Tomasz: — Nic.

Karol: — Jakto „nic“?

Tomasz: — No, przecież myślenie nic nie kosztuje.

Matka do małej Tereni, która nie podziękowała cioci za darowanego jej piątaka

— To niegrzecznie wziąć pieniądze i nie podziękować. Czy nie słyszałaś, co ja mówię tatuśowi, gdy mi daje pieniądze?

— Mamusia mówi: Czy to już wszystko?

Podczas zabawy towarzyskiej, która polega na tem, że wszyscy uczestnicy muszą starać się okazać jaknajgłupszy wyraz twarzy, sędzia wskazuje na jego mości, siedzącego najbliżej niego. Ten jednak obraża się nie na żarty.

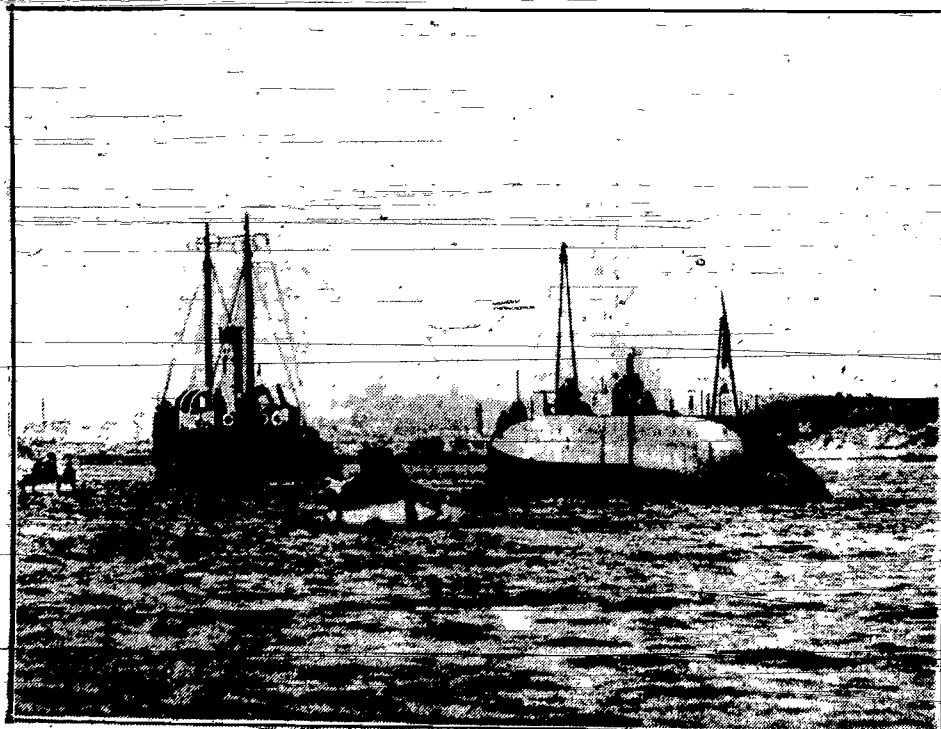
— Wcale nie brałem udziału w tej idiotycznej zabawie—mówi.

—

Do biura wchodzi niespodzianie małżonka szefa i zastaje maszynistkę, siedzącą na jego kolanach. Zgroza! Długa chwila milczenia, która w końcu przerywa szef:

— Usłyszeliśmy twoje kroki, więc panna Marwsia ustąpiła ci krzesła, abyś miała na czem usiąść.

Przed odjazdem na Biegun

Łódź podwodna „Nautilus“ po naprawieniu uszkodzeń przybiła do brzegów Anglii, skąd podejmie wyprawę do Bieguna Północnego.

Stałe scenki

W szeregu miast niemieckich, między innymi w Hamburgu, odbyły się rozruchy bezrobotnych pod hasłem: „Żadamy chleba i pracy!“ Na zdjęciu widzimy policjantów, odprawiających grupę aresztowanych po rozproszeniu demonstracji.

Kontrola uprawnień bezrobotnych

do korzystania ze świadczeń z Funduszu Bezrobocia

W związku z poważną liczbą bezrobotnych otrzymujących zasiłki, organa centralne Funduszu Bezrobocia postanowiły przeprowadzić doraźne kontrole uprawnień bezrobotnych do korzystania ze świadczeń z Funduszu Bezrobocia.

Kontrole te przeprowadzane będą pod kierunkiem specjalnych delegatów Dyrekcji Funduszu Bezrobocia na terenie całego Państwa zarówno w zakładach pracy, jak i w miejscach zamieszkania bezrobotnych.

O ileby zostały ustalone wypadki nieprawego pobierania

świadczeń przez bezrobotnych, względnie wystawiania fałszywych świadectw o pracy, winni pociągani będą niezwłocznie do odpowiedzialności sądowej.

Opór strażom pożarnym przy gaszeniu ognia

W ostatnim czasie daje się coraz częściej zauważyć, że ludność wiejska stawia opór strażom pożarnym przy gaszeniu ognia. W związku z tym starosta powiatowy inż. Michałowski w dniach najbliższych wyda stosowne pouczenie dla pod-

Załamanie się strajku autobusów

W dniu wczorajszym zauważono lekkie załamanie się strajku autobusowego na terenie naszego województwa: strajkowi uległo tylko około 75% wszystkich autobusów.

W dniu dzisiejszym spodziewane jest dalsze uruchomienie autobusów.

Dowiadujemy się, że do Warszawy wyjechała delegacja właścicieli autobusów i szoferów, która po powrocie złoży sprawozdanie z przebiegu strajku w Warszawie.

Wczoraj w Białymstoku kursowało już 10 autobusów pod osłoną policji.

Aktów terroru nie notowano.

Krwawy epilog wiejskiej zabawy

Zabawa taneczna w Stefaniszkach, gm. Mosty, nie odbyła się, jak wiele takich zabaw w powiecie, bez awantury. Pomimo, że odbywała się na świeżym powietrzu, to jednak temperamenty Kasperowicza Władysława i Lisaja Piotra nie uległy ochłodzeniu.

Wszczeli między sobą sprzeczkę i kiedy Kasperowicz, chcąc uniknąć kłótni, upominał Lisaja, by nie psuł zabawy, krewki Lisaj scyzorykiem ugodził go dwa razy w lewy bok. Ciężko rannego opatrzono na miejscu, Lisaja zatrzymała policja.

Od iskry z papierosa

stanęła w płomieniach połowa wsi

W nocy z dnia 30 czerwca na 1 lipca b. r. o godz. 2, we wsi Ulkowiec, gm. Bałta-Wielka, wybuchł pożar w spichrzu gospodarza Bronisława Haponika, następnie ogień przetrześcił się na sąsiednie zabudowania.

Ogień zniszczył 14 domów mieszkalnych, 18 stodół, 29 chlewni, 6 spichrzy, 12 piwnic i 5 wozowni.

Budynki były asekurowane na sumę 52.400 zł. Ogólne straty wyrządzone pożarem wynoszą 58.650 zł.

Ogień powstał z powodu zaproszenia od papierosa.

WYROK ŚMIERCI NA PIĘKNĄ ZWODNICĘ

Dramat w trójkącie zakochanych serc

Bracia Eugeniusz i Serafin Dubowczycowie kochali się namiętnie w pięknej Anastazji Derkównie. Naścią daryła im opiekę Serafina i już miały się odbyć zaręczyny, kiedy nagle miły stosunek powlokł się czarnymi chmurami niezgody. Chłopak dostał rekuzę.

Wypadki potoczyły się tak

szybko, że w tydzień po zerwaniu z jednym odbyły się zaręczyny i uroczysty ślub z drugą bratową Eugeniusza.

W zdradzonej Serafinie rozgorzał bunt. Postanowił za wszelką cenę przerwać nie szczęścia, jaką zaczął snuć Eugeniusz. Długo zastanawiał się, na kogo skierować zemstę.

Zwyciężyła podświadoma miłość braterska: skazał na śmierć Derkównę.

Pewnej nocy we wsi, kiedy młoda żona Eugeniusza Dubowczyca powracała z zabawy do wsi Pilucie, Serafin Dubowczyk napadł na nią z tyłu i zadał jej siekierą kilka ciosów w głowę.

Rany były niebezpieczne, jednak zabiłszy się i Derkówna powróciła do zdrowia.

Nieszczonego kochanka oddano pod sąd, który skazał go na dziesięć lat ciężkiego więzienia.

Benefisowa rewja

w kinoteatrze „Przystań”

W dniu jutrzejszym w kinoteatrze „Przystań” odbędzie się benefis znanego artysty rewjowego Romana Szremskiego z udziałem zaproszonych artystów.

Program urozmaicony będzie niespodziankami.

Nowa placówka

byłych wojskowych

W ubiegłym tygodniu w Nurcu, pow. bielskiego, został zorganizowany oddział Stowarzyszenia Rezerwistów i b. Wojskowych.

Do zarządu zostali wybrani: Tadeusz Niedźwiedzki, Antoni Zukowski, Stefan Piecko i Tadeusz Poniatowski.

Zmiana nazwy

miejsowości

Nazwa miejscowości „Soldacka Słoboda” w gm. Piski pow. ostrołęckiego została rozporządzeniem Min. Spraw Wewnętrznych z dn. 19 czerwca b. r. (Monitor Nr. 144 pz. 219 z dn. 25.VI 1931 r.) — zmieniona na „Piski Poświętne”.

Ile mamy Straży Ogniwych

na terenie powiatu białostockiego

Instruktor pożarniczy Wojew. Zw. Straży Pożarnych na pow. białostocki p. Stanisław Wydra w tych dniach zakończył statystykę stanu pożarnictwa nasze-

go powiatu. Obecnie na terenie powiatu istnieje 70 straży pożarnych (w r. ub. 52), które posiadają odpowiedni sprzęt. Majątek straży stanowi 287.590 zł.

Groźny pożar wskutek wadliwego urządzenia komina

W dniu 2 lipca we wsi Słomiance, gm. Kalinówka, podczas wypieku chleba wskutek wadliwego urządzenia komina wybuchł pożar w domu Jana Zajaka. Ogień przetrześcił się na inne zabudowania, wskutek czego

splonęły 3 domy mieszkalne, 5 chlewni i 2 stodoły.

Pogorzelnicy jolbiczą swoje straty na 19.000 zł. W akcji ratunkowej brała udział miejscowa ludność oraz straż ogniowa z Jasienówki i Koręcina.

Kłeska pożarów w powiecie bielskim

Dnia 27 u. m. b. r. około godz. 15-ej, we wsi Skiwy-Małe, gm. Narojki — z nieustalonej naraźni przyczyny wybuchł pożar. Spaliły się 3 stodoły, 8 chlewni i inwentarz martwy.

Straty wynoszą 11.890 zł. Ofiar w ludziach nie było.

— W dn. 29 ub. m. b. r. około godz. 24-ej, we wsi Bielszczyzna wybuchł pożar w domu mieszkalnym Kuczko Emiljana. Dom splonął doszczętnie. Podczas akcji ratunkowej — zapomniano o bracie poszkodowanego 5-letnim Janie Kucz-

ko, znajdującym się wewnątrz płonącego domu.

Zwłoki jego zwęglone znaleziono po pożarze.

Straty wynoszą około 2.250 złotych.

Ze sportu.

Dziś na boisku w Zwierzyncu mecz piłki nożnej o mistrzostwo kl. A: Makkabi (Grodno) — Jutrznia (Białystok). W niedzielę 5 b. m. Ż. K. S. — Makkabi (Białystok).

Z Cyrku

Nadzwyczaj urozmaicony i bogaty program Cyrku Warszawskiego znanych sportsmenów Barańskich zdobywa sobie z dniem każdym publiczność białostocką.

Przedewszystkiem cieszą się zasłużonym powodzeniem przeboje światowej sławy w wykonaniu tak świetnych zespołów, jak trupa Barańskich, Germain, niezrównany Din Don, Poluks-Ostrowskich, M-le Walewskiej, P. Frydy X i wielu innych.

Kino POLONJA Dziś

Najznakomitsza gwiazda ekranu

piękna **Norma Shearer**

w porywającym dramacie cyrkowym

P. t.

DJABELSKI CYRK

Nad program komedia w 2 akt.

poątek od godz. 12